

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115207291
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115207291.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcov: 1. H. R., nar. XX.X.XXXX, adresa H., A. XXXX/XX, 2. S. R., nar. XX.X.XXXX, adresa H., A. XXXX/XX, obaja zastúpení advokátom: Mgr. Peter Kubala, so sídlom Piešťany, Pod Párovcami 55, adresa pre doručovanie: Trnava, Hlavná 31, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie, že spotrebiteľská zmluva je bezúročná a bez poplatkov, o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a o zaplatenie 1.394,96 Eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14C/155/2015 - 119 zo dňa 14.8.2017 - vo vyhovujúcej časti a v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti **p o t v r d z u j e** a v časti o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu v zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o určenie, že úver poskytnutý žalovaným na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100049311 je bezúročný a bez poplatkov a v časti určenia, že podmienka (zmluvné dojednanie) obsiahnutá v čl. 8 Dohody o poskytnutí služby, uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka (v bodoch 8.1 až 8.6) Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100049311 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, zastavil, žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcom sumu vo výške 1.394,96 Eur spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy vo výške 5,05% ročne od 1.11.2015 do zaplatenia s tým, že plnením žalovaného jednému žalobcovi zaniká v rozsahu vykonaného plnenia povinnosť voči druhému žalobcovi a žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou § 52 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 563, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ), § 497, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 2 písm. f) a k), § 11 ods. 1 písm. a), b), zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len ZoSÚ), ako i procesných ust. § 145, § 139, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP).

3. Súd prvej inštancie po skonštatovaní, že zmluvný vzťah sporových strán je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský: „...pristúpil k skúmaniu jednotlivých obsahovaných náležitostí zmluvy a zistil, že zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, čo je náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona. Účelom zavedenia uvedenej náležitosti zmluvy o úvere bolo docieľiť to, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný v akých termínoch, kedy a v akej výške a ako dlho je povinný si plniť svoje povinnosti. Uvedené nemôže plniť údaj o výške splátky a počte splátok bez uvedenia splatnosti ani prvej splátky. Konečná splatnosť musí byť určená konkrétne tak, aby si mohol

spotrebiteľ už na začiatku urobiť obraz o dĺžke trvania úveru a tým zvoliť aj najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. V zmluve tiež nie je v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) presne uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátok bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a ani aká časť je započítaná na poplatky. Uvedené náležitosti musí obsahovať aj zmluva o revolvingovom úvere. V konaní bolo preukázané, že žalovaný vyhotovil i splátkový kalendár ktorý obsahoval rozpis splátky, avšak nebolo preukázané že bol súčasťou predmetnej zmluvy tak, ako to vyžaduje zákon, keď žalobcovia túto skutočnosť popreli, a naopak žalovaný túto skutočnosť nepreukázal. Vzhľadom na uvedené, keďže zmluva neobsahuje základné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z., súd preto neskúmal ďalšie dôvody na ktoré poukazoval žalobca a ktoré by mali spôsobovať bezúročnosť zmluvy. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.170 eur, keď čiastka 173,84 eur z celkovej sumy 1.170,- eur predstavovala poplatok za poskytnutie úveru, žalobcovia zaplatili celkovo sumu vo výške 2.391,12 eur, keď zaplatil prvú až tridsiatu šiestu splátku vo výške 66,42 eur. Nakoľko súd dospel k záveru, že zmluva je bezúročná a bez poplatku, boli žalobcovia povinní žalovanému uhradiť iba sumu skutočne poskytnutého úveru vo výške 996,16 eur. Bezdôvodne tak žalovanému navyše uhradili sumu 1.394,96 eur, keď súd skonštatoval, že o uvedenú sumu sa žalovaný bezdôvodne obohatil a z tohto dôvodu v zmysle citovaného ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka súd zaviazal žalovaného toto bezdôvodné obohatenie žalobcom vrátiť. Zároveň súd priznal žalobcom úrok z omeškania z dlžnej sumy a to od 01.11.2015 (ako to požadovali žalobcovia), kedy bol žalovaný už v omeškaní s plnením, keď žalovanému bola doručená výzva na vydanie bezdôvodného obohatenia ako rozdielu medzi skutočne poskytnutou sumou úveru a zaplatenou sumou žalobcom najneskôr dňa 05.06.2015 (súd vychádzal z listu žalovaného adresovaného právnomu zástupcovi žalobcov datovaný 05.06.2015, ktorým žalovaný oznamoval, že posúdenie úverov ako bezúročných a bez poplatkov, odmieta - č.l. 42 spisu), v zmysle citovaného ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, žalovaný mal plniť nasledujúci deň t.j. 06.06.2015, teda v novembri 2015 bol jednoznačne v omeškaní, žalobcovia majú právo v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka na úrok z omeškania, ktorý si uplatnil až od 01.11.2015, preto im súd priznal úrok z omeškania vo výške 5,05%. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcom, ktorí mali vo veci plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262ods. 1 CSP súd v tomto rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodol len o nároku na náhradu trov konania a v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“.

4. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej časti podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu o zaplataenie sumy 1.394,96 Eur zamietne alebo aby vrátil celú vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP.

5. Žalovaný argumentoval tým, že zákonný pojem „termín konečnej splatnosti“ nie je požiadavkou na uvedenie presného dátumu, pretože v takom prípade by zákonodarca použil spojenie „dátum“. Pri výklade úmyslu zákonodarcu tak podľa jeho názoru súd nepostupoval korektné a správne, pretože zo zákona je zrejmé, že pojem „termín“ a pojem „dátum“ nie sú používané ako synonymá v zákone, ale sa pre odlišné situácie, v ktorých sa má uviesť dátum a kedy termín. Podporne je možné poukázať aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Zmluva o revolvingovom úvere č. 8000018139 zo dňa 23.10.2012 obsahuje určenie „termínu konečnej splatnosti“ viacerými spôsobmi a to určením podľa dátumu splatnosti splátok jednotlivých mesiacov a počtu mesačných splátok a spôsobom vyplývajúcim z čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedených oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Pokiaľ ide o uvádzanie počtu, výšky a termínov splátok, zmluva je plne v súlade so zákona č. 129/2010 Z. z., keďže obsahuje údaj splatnosti splátky v príslušnom mesiaci, počet splátok a výšku splátky. Žiaden zákon nevyžadoval, aby zmluva určovala, aká časť splátky pripadá na úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov. Tomuto dáva za pravdu aj spomenuté rozhodnutie C-42/15. Súd nesprávne rozhodol aj o náhrade trov konania. Žalobcovia neboli v plnom rozsahu úspešní, nakoľko na základe spät'vzatia čiastočne zavinili zastavenie konania a to v časti týkajúceho sa navrhovaného určovacieho výroku.

6. Žalobcovia odvolací návrh nepodali. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili prostredníctvom právneho zástupcu v tom smere, že ust. § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar, alebo poskytnutá služba a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Predmetná zmluva o úvere neobsahuje ustanovenia ohľadom splatnosti jednotlivých splátok, zahŕňajúc prvú a poslednú splátku, neobsahuje výšku, počet a termín splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov, obsahuje nesprávnu výšku RPMN. Neuvedenie týchto náležitostí spôsobuje absenciu jej náležitostí podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. a poskytnutý úver je tak podľa § 11 tohto zákona bezúročný a bez poplatkov ako správne odôvodnil súd napadnutým rozsudkom. Pokiaľ ide o povinné ustanovenie o konečnej splatnosti úveru, musia len zopakovať (už vyjadrené), že ide o jednu z obligatórnych náležitostí zmluvy, pričom tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený a nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí. Predmetná zmluva o úvere nedáva odpoveď a riešenie splatnosti prvej splátky úveru a následne určenie splatnosti každej splátky úveru. V prípade údaju o RPMN, ide rovnako o povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom žalovaný zámerne do výpočtu RPMN nezahrnul také náklady, ktoré boli povinní mu uhradiť a preto údaj o RPMN je skresľujúci. Nesprávnym je aj údaj o priemernej RPMN, nakoľko úver, ktorý im bol poskytnutý, bol úverom zabezpečeným, pričom údaj o priemernej RPMN v zmluve uvedený je údajom o úveroch nezabezpečených. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi netvorilo a netvorí súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko nie je vo vzťahu k povinnej písomnej forme úkonu zachovaná táto predpísaná forma. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania, v čase podania žaloby nemali plnú vedomosť o tom, že iný súd už právoplatne rozhodol o neprijateľnosti zmluvného dojednaní (dohody o odklade splátok). V tejto súvislosti poukazujú na existujúci rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 19C/152/2015-76 zo dňa 29.1.2015, ktorý je právoplatný a ktorým súd rozhodol, že zmluvná podmienka uvedená v čl. 8 bod 1 zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Následkom takéhoto súdneho rozhodnutia je preto jednak povinnosť žalovaného zdržať sa jej používania, ale zároveň aj povinnosť upustiť od jej presadzovania v uzatvorených zmluvných vzťahoch (teda nemožnosť uplatňovať si akékoľvek nároky založené na tejto podmienke/dojednaní) a teda aj prijímania plnení, či dokonca vyžadovania plnení na jej základe od druhej zmluvnej strany. Sami preto mali záujem na takomto určení, nemôže byť preto na ich ťarchu, že žalovaný naďalej v zmluvných vzťahoch presadzoval jej uplatňovanie. V konaní im nezostávalo potom iné, len v tejto časti procesne návrh vziať späť. Napokon tu bolo nutné v konaní brániť si svoje nároky aj návrhmi na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré napokon bolo aj vydané. Preto aj rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania (v celom rozsahu) považujú za správne.

7. Ďalšie podania v odvolacom konaní do spisu doložené neboli.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia v napadnutej časti a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní účinne napadnutej vyhovujúcej časti je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP. Inak tomu ale bolo vo vzťahu k rozhodovaniu o náhrade trov konania.

9. Vecnému prieskumu odvolacieho súdu podliehala vyhovujúca časť rozsudku, včítane (závislého) výroku o náhrade trov konania. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odôvodnenie vyhovujúcej časti rozsudku súdom prvej inštancie a odvolacie argumenty uplatnené žalovaným, bolo posúdiť, či sa súd prvej inštancie dopustil vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a pred vyhlásením svojho rozhodnutia postupom podľa § 382 CSP vyzval strany, aby sa vyjadrili k aplikácii ustanovení, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli súdom prvej inštancie použité a ktoré sú pre rozhodnutie v predmetnej veci rozhodujúce, a to konkrétne ustanovenia § 44 ods. 2, § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch... v spojení s § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

11. Strany sporu sa na výzvu odvolacieho súdu nevyjadrili.

12. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutom rozsahu ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce na základe vykonaného dokazovania dostatočne zistil skutkový stav, avšak vec neúplne právne posúdil.

13. Súd prvej inštancie vyhovie žalobe odôvodnil predovšetkým tým, že predmetná zmluva o úvere neobsahovala náležitosť s odkazom na zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch... § 9 ods. 2 písm. f) a k) - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nespusteným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

14. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) cit. zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

16. Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

17. Podľa § 40 ods. 3 cit. zákona písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

18. Pokiaľ ide o vyhovujúcu časť rozsudku je rozhodujúcou skutočnosťou, prvoinstančným súdom opomenutou aplikácia § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, vychádzajúc pritom z toho, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má povinnú zákonom predpísanú písomnú formu § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V danom prípade bolo pritom preukázaným a nesporným, že žalovaný na tlačive predložil žalobcom žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru zo dňa 23.10.2012, ktorá neobsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ostatne citovaného zákona. Na túto žiadosť zareagoval žalovaný vyplnením dovtedy nevyplnenej časti 6 predmetnej žiadosti - zmluvy nazvanej „údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevypĺňajte)“. Keďže údaje o schválenom revolvingovom úvere, obsahujú rozdielne údaje oproti žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru najmä v časti výšky RPMN za úver (v žiadosti 70,01% a v schválení 67,87%), nebolo možné toto prijatie návrhu zo strany žalovaného obsahujúce zmeny, považovať za účinné a konečné, ale v zmysle citovaného § 44 Občianskeho zákonníka ho bolo nevyhnutné považovať za odmietnutie návrhu a za nový návrh adresovaný žalovaným žalobcom. Vzhľadom na to bolo potom pre platné dojednanie obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyhnutné, aby žalobcovia tento nový návrh účinne v písomnej forme prijali, k čomu podľa výsledkov vykonaného dokazovania nedošlo.

19. Na doplnenie odvolací súd dodáva, že v zmysle § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou;... (pričom, ako už bolo uvedené vyššie,

zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať zo zákona povinne písomnú formu). Keďže potom v danom prípade žalobcovia nesporne a preukázateľne podpísali iba žiadosť o poskytnutie úveru dňa 23.10.2012, ktorá ale nemá všetky náležitosti úverovej zmluvy, a k schváleniu úveru došlo až doplnením údajov o schválenom revolvingovom úvere žalovaným dňa 2.11.2012 a žalobcovia tento v podstate sčasti nový návrh zmluvy o úvere nepodpísali, predmetná zmluva o úvere, nebola v zmenenej časti platne písomne uzavretá, pričom jej uzavretie konkludentným spôsobom je v danom prípade vylúčené (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch... v spojení s § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného vzhľadom na to, že v písomne uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola účinne dohodnutá podstatná náležitosť a to RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov súdom prvej inštancie neaplikovaného, v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona je v dôsledku toho potrebné predmetný spotrebiteľský úver skutočne považovať za bezúročný a bez poplatkov. Už samotná absencia tejto jednej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy a preto už bolo nadbytočným a nevhodným (čl. 17 Základných princípov CSP) zaoberať sa prípadnými ďalšími nedostatkami zmluvy.

21. Keďže podľa záverov súdov bolo potrebné predmetný spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a v konaní bolo preukázané a žalovaným napokon ani nenapádané, že žalobcovia žalovanému z titulu tohto úveru zaplatili oproti istine navyše žalovanú sumu, zodpovedajúcu jeho bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcov (§ 451 a n. Občianskeho zákonníka) bolo dôvodným ich žalobe vyhovieť a zaviazat' žalovaného na zaplatenie žalobcom uvedenej sumy.

22. Ďalšie odvolacie argumenty strán predstreté v odvolacom konaní odvolací súd nepovažoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalovaného zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. S poukazom na uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní relevantného, potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní účinne napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny, s použitím § 387 CSP potvrdil.

24. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil len strohým odkazom na § 255 CSP a to bez akéhokolvek vecného zdôvodnenia.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

27. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

28. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu

pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

29. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

30. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

31. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

32. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

33. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

34. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie fakticky v relevantných záveroch nijako neodôvodnil ani právne a ani vecne, nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

35. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

36. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude postupovať v zmysle vyššie uvedených intencií. Po opätovnom oboznámení sa s obsahom spisu znovu posúdi nárokovateľnosť strany sporu na náhradu uplatnených trov konania, tu potom i zaujať právne stanovisko k spochybňovaniu nároku žalobcov na náhradu trov

konania žalovaným vychádzajúc z odôvodnenia odvolania (odvolateľ namieta, že žalobcovia neboli v plnom rozsahu úspešní, nakoľko na základe späťvzatia čiastočne zavinili zastavenie konania a to v časti týkajúceho sa navrhovaného určovacího výroku), ku ktorému sa žalovaní vyjadrili vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, následne vo veci o náhrade trov konania opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné adekvátne v súlade s ust. § 220 CSP odôvodniť.

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania.

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).